

Toezegging aan de raad

Registratienummer 2019-03

Datum: 30 september 2017
Van collegelid: W.I. Meijer
Aan: Raads- en commissieleden via de raadsinfo
Onderwerp: Stand van zaken en ontwikkelingen Apeldoorns Kanaal

Toezegging gedaan tijdens de vergadering van:

☐ de gemeenteraad	van [Datum]
☒ de commissie	van 28 mei 2018
☐ Themabespreking	van [Datum]
☐ Werkgroep [Werkgroep]	van [Datum]
☐ anders	

Omschrijving van de toezegging:

Tijdens de commissievergadering op 28 mei is toegezegd de raad te informeren over de stand van zaken met betrekking tot varen op het Apeldoorns Kanaal.

Korte terugblik.

In januari van dit jaar werd duidelijk dat er geen bestuurlijk draagvlak was voor het passeerbaar maken voor grotere boten van de Hezenbergersluis. Daarop heeft het gemeentebestuur van Heerde een brief aan Gedeputeerde en Provinciale Staten van Gelderland gezonden, waarin werd gevraagd om het gereserveerde bedrag voor het beweegbaar maken van de Kloosterbrug en de Manenbergerbrug in de mogen zetten voor het op een hoogte brengen van de Kloosterbrug en de Flessenbergerbrug, zodat het 5^e pand van sluis tot sluis bevaarbaar is voor sloepen. Daarop is na een rondetafelgesprek met de belanghebbenden door Provinciale Staten een debat gevoerd over de ontstane situatie. Dit is uitgemond in een motie van Provinciale Staten waarin Gedeputeerde Staten wordt gevraagd om een inventarisatie van de technische obstakels in het kanaal die de recreatie beperken, welke kosten verbonden zijn aan het verwijderen van deze obstakels en in hoeverre er concrete investeringsplannen van gemeenten, waterschap of andere investeerders.

Dit hele proces staat los van het project Beleef het Apeldoorns Kanaal. In dat kader zijn door initiatiefnemers 6 werkgroepen gevormd die ieder een eigen project uitvoeren om de beleefbaarheid van het Apeldoorns Kanaal te vergroten. Dit varieert van een gezamenlijke agenda voor het gehele kanaal tot zeilactiviteiten voor jongeren.

Voortgang

Deze zomer is door Gedeputeerde Staten de inventarisatie uitgevoerd naar mogelijke ingrepen die de recreatieve gebruiksmogelijkheden van het kanaal vergroten. Er zit veel energie in het gebied. We zien op verschillende plekken werkgroepen, ondernemers en inwoners die op korte termijn met het kanaal aan de slag gaan of willen. Dit biedt kansen die we de komende tijd nader kunnen concretiseren met elkaar. Het betekent ook dat we niet langer streven naar bevaarbaarheid van het hele kanaal.

Kern van de inventarisatie

Onderdeel van de inventarisatie was de vraag aan de betrokken overheden welke recreatieve mogelijkheden zij zien op en rond het Apeldoorns Kanaal. Daarbij zijn ook de gebiedsmakelaars betrokken die contact onderhouden met de werkgroepen voor 'Beleef het Apeldoorns Kanaal', de Stichting Apeldoorns Kanaal en de Stichting Recreatie Wapenveld en is contact gezocht met Leisurelands.

De inventarisatie levert het beeld op dat er volop kansen zijn om al op korte termijn te investeren in meer beleefbaarheid en recreatieve gebruiksmogelijkheden. Dit varieert van varen tussen de sluizen op het vijfde pand (Heerde), het verbinden van het water met de binnenstedelijke openbare ruimte (Apeldoorn), tot en met fietspaden ter ontsluiting (Epe). In het zuidelijke deel zijn de wensen meer bescheiden (steigers, spelevaren en fietsen). Voor het totaal geldt dat er een duidelijke link is te leggen met de ambitie Veluwe op 1, waarbij het water een duidelijke verbintenis heeft met de Veluwe als geheel.

Tevens is er in beeld gebracht welke technische obstakels (lage vaste bruggen, dammen, etc.) er zijn en welke kosten daar aan verbonden zijn. Dit heeft twee rekenkundige scenario's opgeleverd: een scenario "bevaarbaarheid" waarbij gerekend is met de voorwaarde van totale bevaarbaarheid over de gehele lengte van het kanaal (BM-categorie). En een scenario "beleefbaarheid" waarbij gerekend is met beperkte bevaarbaarheid over de gehele lengte (verhoogde vaste bruggen, maar gesloten sluizen). Wat betreft benodigde investeringen lopen de kosten van deze twee scenario's sterk uiteen: 127 miljoen en 18 miljoen, exclusief beheer en bemensing. De investeringen die dit vergt, lijken voorlopig niet realistisch. Dat betekent ook het loslaten van bevaarbaarheid als lange termijn doel.

Opvallend is dat de inventarisatie een hernieuwd enthousiasme bloot legt bij ondernemers, werkgroepen en inwoners. Duidelijk is dat er nog nadere afspraken nodig zijn. Want hoewel er veel ideeën zijn en nu al de nodige activiteiten, ligt er nog niet veel vast in termen van investeringen. Wel is in beeld gebracht dat er de afgelopen jaren al het nodige is geïnvesteerd in en om het kanaal.

De betrokken overheden hebben naar aanleiding van een presentatie van de inventarisatie de nieuwe mogelijkheden omarmd en in gezamenlijkheid besloten om bevaarbaarheid met grotere boten als ambitie los te laten.

Wat is afgesproken?

De gezamenlijke intentie om de beleefbaarheid van het Apeldoorns Kanaal te vergroten, verbindt ons en is het gezamenlijke vertrekpunt. Bevaarbaarheid als doel voor het gehele kanaal wordt losgelaten. Unaniem zijn de gezamenlijke overheden van mening dat kleine ingrepen op de korte termijn waardevol zijn en het vasthouden aan de bevaarbaarheid op de langere termijn niet realistisch is.

De gemeenten en het waterschap hebben de intentie uitgesproken om te investeren in de beleefbaarheid van het Apeldoorns Kanaal als Provinciale Staten besluiten het budget daarvoor aan te wenden dat oorspronkelijk gereserveerd was voor de bevaarbaarheid van het 5e en 6e pand. Dat vergt nog wel nadere afspraken, want voor de meeste ingrepen zijn nog geen concrete financiële afspraken vastgelegd. Er ontstaat daarvoor nu een nieuw perspectief met het accent op beleefbaarheid.

Er zijn verschillende typen obstakels in beeld gebracht: lage bruggen en duikers, vervuild slib, overstorten van het riool en sluizen. Welke obstakels precies bij welke ingrepen horen moet op

projectniveau exacter in beeld worden gebracht. Vooral slib verwijderen komt in beeld als een forse kostenpost voor het gehele kanaal. Of dit overal noodzakelijk is voor de gewenste projecten is de vraag. Delen van het kanaal kunnen, op basis van de gewenste maatregelen en prioriteitstelling, los van elkaar aangepakt worden. Andersom zijn er ook plekken waar nog niet is nagedacht over mogelijke ingrepen die de recreatieve gebruiksmogelijkheden verbeteren, omdat nog niet eerder vanuit 'beleefbaarheid' naar het kanaal werd gekeken. Dit vergt de komende maanden nog nadere uitwerking als Provinciale Staten besluiten om het ongebruikte budget voor de bevaarbaarheid anders in te zetten.

Welke implicaties deze verschuiving van perspectief precies heeft vergt nog wel zorgvuldige afhechting. Wat zijn bijvoorbeeld de gevolgen van dit nieuwe accent op beleefbaarheid voor de afspraken die in de jaren negentig zijn vastgelegd om te zorgen dat nieuwe ingrepen in het kanaal bevaarbaarheid op de lange termijn niet in gevaar brengen?

Brief gezamenlijke Wapenveldse stichtingen.

De Dorpsraad Wapenveld, Stichting Recreatie Wapenveld en Stichting Apeldoorns Kanaal hebben een gezamenlijke brief gezonden aan de gemeenteraad van Heerde. In deze brief bepleiten zij nogmaals de bevaarbaarheid van het Apeldoorns Kanaal. Zij geven aan dat de kosten van beheer en onderhoud op een aanvaardbaar niveau gehouden kunnen worden. Wij waarderen het initiatief van de stichtingen om het perspectief op een bevaarbaar kanaal open te houden, maar het is ons duidelijk geworden dat het hiervoor benodigde bestuurlijk draagvlak ontbreekt en er geen zicht is op de benodigde middelen die hiervoor nodig zijn. Zoals de gemeenteraad ook duidelijk heeft gemaakt in de brief die aan Gedeputeerde en Provinciale Staten is verstuurd, zien wij vooralsnog alleen mogelijkheden om het varen met sloepen van sluis tot sluis in Heerde mogelijk te maken en het varen met kano's (5e en 6e pand).

Hoe verder?

De inventarisatie heeft het beeld opgeleverd dat er kansen liggen om op korte termijn de recreatieve gebruiksmogelijkheden te versterken. Er zijn plannen om fietspaden langs het kanaal op te knappen, voorzieningen voor kano's aan te leggen, steigers te plaatsen en bruggen aan te pakken. Maar er zijn nog geen sluitende afspraken te maken. De huidige situatie is dat de provincie een budget beschikbaar heeft (nog circa 2,7 miljoen euro) om te investeren in de bevaarbaarheid van het Apeldoorns Kanaal, met de intentie om het te besteden aan de verbetering van recreatieve mogelijkheden op en bij het kanaal.

De betrokken partijen zien mogelijkheden, maar zijn afhankelijk van elkaar. Als Provinciale Staten besluiten het budget in te zetten voor de beleefbaarheid en ter verbetering van de recreatieve gebruiksmogelijkheden, dan kunnen de wethouders in overleg treden met de gemeenteraden over het reserveren van middelen. Maar zolang niet duidelijk is of de gemeenten en het waterschap bereid zijn te investeren is het voor de provincie moeilijk te bepalen of het beschikbare budget nuttig kan worden ingezet.

Hoewel er nog geen sluitende financiële afspraken zijn te maken hebben de gemeenten hierop in beginsel positief gereageerd. Het waterschap is bereid na te denken over het bijdragen aan ingrepen ten behoeve van de beleefbaarheid. Dat is weer afhankelijk van de wijze waarop het kanaal benut gaat worden. De gezamenlijke intentie om de beleefbaarheid van het Apeldoorns Kanaal te vergroten verbindt de gemeenten, het waterschap en de provincie en is het gezamenlijke vertrekpunt. Ieder geeft daar vanuit de eigen mogelijkheden invulling aan. In Heerde worden in het kader van de Gebiedsontwikkeling Veessen-Wapenveld kanoroutes aangelegd die ook gebruik maken van het Apeldoorns Kanaal. Daarnaast bezien wij binnen dat programma de mogelijkheden om een trekpunt tussen de Kanaaldijk en Vrieze's erfgoed mogelijk te maken.

Vervolgproces.

- * Nog voor de vergadering van de Statencommissie op 29 november zal een nieuw bestuurlijk overleg georganiseerd worden, om met elkaar de uitgesproken intenties meer inhoud te geven. De provincie hoopt dan van de gemeenten en het waterschap te horen wie welke financiële investeringen kan en wil doen. Op die manier is tijdens de Statenbehandeling meer duidelijkheid te geven over mogelijke vervolgafspraken.
- * Voor die tijd zal zullen Gedeputeerde Staten GS al wel een advies richting aan Provinciale Staten in procedure brengen;
- * Ondertussen wordt het gesprek voortgezet met de werkgroepen 'Beleef het Apeldoorns Kanaal', met de betrokken stichtingen en zo mogelijk belanghebbende partijen als Leisurelands. Dit om te zorgen dat investeringen niet op zichzelf staan, maar verbonden zijn met activiteiten van ondernemers en inwoners.